

Ključna spoznanja iz poročila o rezultatih ergonomskih ocen za avtoservisno dejavnost

Avtoservisna dejavnost je eden izmed poklicev, kjer se zaposleni vsakodnevno srečujejo z različnimi vrstami obremenitev, ki lahko pomembno vplivajo na njihovo varnost, zdravje in dolgoročno delovno zmožnost. Delo vključuje popravila in vzdrževanje vozil, uporabo ročnega in električnega orodja, manipulacijo s težkimi bremenii, delo v prisilnih telesnih položajih ter izpostavljenost hrupu, vibracijam, kemikalijam in drugim škodljivim dejavnikom delovnega okolja. Poleg fizičnih obremenitev pomembno vlogo igrajo tudi organizacijski dejavniki, kot so časovni pritiski, intenzivnost dela in urejenost delovnega okolja, ki lahko dodatno povečujejo tveganje za poškodbe in zdravstvene težave.

V okviru projekta **ERGOWELL** smo izvedli ergonomsko oceno delovnih mest v avtoservisni dejavnosti z namenom prepoznati ključna tveganja, ki vplivajo na varnost in zdravje zaposlenih, ter oblikovati priporočila za njihovo učinkovitejše obvladovanje. Raziskava je pokazala, da posameznih tveganj ni mogoče obravnavati ločeno. V praksi se namreč ergonomska, mehanska, fizikalna, kemična in organizacijska tveganja med seboj prepletajo ter ustvarjajo kumulativne obremenitve, ki povečujejo verjetnost poškodb, mišično-kostnih obolenj, utrujenosti in zmanjšane delovne učinkovitosti. Zato projekt ERGOWELL spodbuja celovit pristop k upravljanju varnosti in zdravja pri delu, ki povezuje tehnične rešitve, ergonomijo, organizacijo dela in aktivno sodelovanje zaposlenih.

Ključne ugotovitve

Rezultati raziskave kažejo, da je delo na dvigalih osrednja delovna aktivnost v večini avtoservisnih delavnic, saj ga redno izvaja več kot štiri petine anketiranih podjetij (82,6 %). Pogosta je tudi uporaba brusilnih in rezalnih strojev (69,6 %) ter izvajanje vulkanizerskih del (65,2 %), kar pomeni redno izpostavljenost mehanskim in ergonomskim obremenitvam. Raziskava je pokazala, da so zaposleni pogosto izpostavljeni delu nad višino ramen, prisilnim telesnim držam, ročnemu dvigovanju težjih bremen, hrupu, vibracijam ter stiku z olji, mazivi, gorivi in drugimi kemikalijami. Ob tem pomemben delež zaposlenih opozarja tudi na organizacijske dejavnike, kot so časovni pritiski, neustrezna organizacija dela in občasno neurejena delovna mesta, ki lahko povečujejo možnost napak in poškodb.

Najpomembnejša tveganja

Raziskava potrjuje, da največje tveganje v avtoservisni dejavnosti ne predstavlja posamezen dejavnik, temveč njihovo sočasno delovanje. Med najpomembnejšimi so ergonomska tveganja, povezana z delom v prisilnih držah, ponavljajočimi se gibi in dvigovanjem bremen, mehanska tveganja pri delu pod vozili in z delovno opremo, fizikalna tveganja zaradi hrupa, vibracij in neustrezne mikroklima ter kemična tveganja, povezana z uporabo olj, maziv, topil in izpostavljenostjo izpušnim plinom. K povečanju tveganj pomembno prispevajo tudi organizacijski dejavniki, kot so časovni pritiski, pomanjkanje odmorov in neustrezna organizacija delovnega procesa.

Priporočila za avto serviserje

Za zmanjšanje obremenitev in preprečevanje poškodb je pomembno, da zaposleni dosledno uporabljajo osebno varovalno opremo, pri dvigovanju težjih bremen uporabljajo mehanske pripomočke ter, kjer je mogoče, zmanjšujejo dolgotrajno delo v prisilnih telesnih položajih. Priporočljivo je redno menjavanje delovnih nalog in delovnih položajev, skrb za urejeno delovno mesto ter takojšnje odpravljanje razlitij olj in drugih nevarnih snovi. Pomembno je tudi dosledno upoštevanje varnih delovnih postopkov ter pravočasno opozarjanje na nevarnosti in skorajšnje nezgode, saj je aktivno sodelovanje zaposlenih eden ključnih elementov učinkovitega sistema varnosti in zdravja pri delu.

Priporočila za delodajalce

Delodajalci lahko pomembno prispevajo k zmanjšanju tveganj z vlaganjem v ergonomsko opremo, sodobne dvižne in manipulativne pripomočke ter rednim vzdrževanjem delovne opreme. Posebno pozornost je treba nameniti organizaciji dela, zmanjševanju časovnih pritiskov, zagotavljanju ustreznih odmorov in izboljšanju prezračevanja ter mikroklimatskih razmer v delavnicah. Pomembni ukrepi vključujejo tudi redno praktično usposabljanje zaposlenih, spremljanje ergonomskih obremenitev in razvoj organizacijske kulture, v kateri je varnost prepoznana kot skupna odgovornost vseh zaposlenih.

Ključno sporočilo

Rezultati projekta **ERGOWELL** potrjujejo, da učinkovitega upravljanja varnosti in zdravja pri delu v avtoservisni dejavnosti ni mogoče zagotavljati z obravnavo posameznih tveganj. Največje izboljšave je mogoče doseči s celovitim pristopom, ki povezuje ergonomijo, tehnične in organizacijske ukrepe, ustrezno usposabljanje ter aktivno sodelovanje zaposlenih in delodajalcev. Takšen pristop ne zmanjšuje le števila poškodb in zdravstvenih težav, temveč prispeva tudi k višji kakovosti dela, večjemu zadovoljstvu zaposlenih in dolgoročni konkurenčnosti avtoservisne dejavnosti.